

План развоја културе града Лесковца 2026 – 2030.

Уводни састанак

12.2.2026.

Циљ састанка/радионице

- Упозванање учесника са процесом израде Плана
- Упознавање учесника са задацима и методологијом израде плана
- Израда SWOT анализе у области културе

О документу

- План развоја културе града Лесковца за период 2026-2030. године представља документ јавне политике којим се утврђују стратешки правци деловања у области развоја културе на нивоу града, у циљу задовољења потреба грађана у култури.
- Усваја се, по правилу, за период од 5 година и биће израђен у складу са Законом о планском систему РС ("Сл. гласник РС", бр. 30/2018) и Планом развоја града Лесковца 2023-2029. године, у партнерству са свим заинтересованим странама, ради остварења транспарентности и демократичности процеса доношења.

ПРАВНИ И СТРАТЕШКИ ОКВИР

- Закон о планском систему Републике Србије („Службени гласник РС“, 30/18)
- Закон о локалној самоуправи („Службени гласник РС“, 129/07, 83/14 - др.закон, 101/16 - др.закони 47/18,111/2021 – др.закон)
- Стратегија развоја културе Републике Србије од 2020. до 2029. године
- Одлука о приступању изради Плана развоја културе Лесковца 2026 – 2030. године
- План развоја града Лесковца за период 2023-2029. године

Значај израде

- Умеравање развоја културе на 5 година
- Препознавање приоритета и улагања
- Реализација мере 3.1.11. из Плана развоја - Доношење Стратегије културног развоја Града Лесковца
- Допринос реализацији програма „Лесковац – Престоница културе“
- Унапређење имиџа Лесковца кроз програм Престоница културе, утемељеног на резултатима квалитетних културних програма

Очекује се

- Јасно дефинисање права, обавеза и одговорности свих заинтересованих страна кроз успостављање институционалних механизма
- Креирање иновативних мера прилагођених стварним потребама грађана
- Креирање системских решења за дугорочно финансирање културних активности и имплементацију Плана
- Умрежавање локалних актера у циљу идентификације и ефикаснијег коришћења постојећих ресурса за спровођење политике културе
- Могућност коришћења алтернативних извора финансирања – повезивање са донаторима

МЕТОДОЛОГИЈА И ПРОЦЕС ИЗРАДЕ

- Процес израде Плана развоја културе се може поделити у пет фаза, а у оквиру сваке од тих фаза потребно је спровести одређени број активности:
- **ФАЗА 1: ПРИПРЕМНЕ АКТИВНОСТИ**
- **ФАЗА 2: ПРИПРЕМА АНАЛИЗЕ СТАЊА**
- **ФАЗА 3: ИЗРАДА ПРЕДЛОГА НАЦРТА СТРАТЕГИЈЕ**
- **ФАЗА 4: СПРОВОЂЕЊЕ ЈАВНЕ РАСПРАВЕ**
- **ФАЗА 5: ПРИПРЕМА НАЦРТА СТРАТЕГИЈЕ ЗА УСВАЈАЊЕ**

- Овако формулисане и структурисане фазе израде Плана развоја културе засноване су на пакету прописа о планском систему и добрим упоредним праксама и методологији стратешког планирања.
- Кроз цео процес израде Плана развоја културе посебно су важне КОНСУЛТАЦИЈЕ, ПРИКУПЉАЊЕ И ОБРАДА ПОДАТАКА, јер представљају континуиране процесе који се прожимају кроз више фаза процеса израде Плана.

Предвиђене активности

ФАЗА 1: ПРИПРЕМНЕ АКТИВНОСТИ

- Доношење Одлуке о приступању изради Плана развоја културе – реализовано септембар 2025.
- Именовање Радног тима од стране Градског већа
- Обавештење за заинтересоване стране на сајту Града о процесу израде Плана
- Утврђивање детаљног плана активности

ФАЗА 2: ПРИПРЕМА АНАЛИЗЕ СТАЊА

- Прикупљање, обрада података и припрема анализе стања по приоритетним областима
- Радионица за израду SWOT анализе у свим приоритетним областима
- Консултације са фокус групама

Предвиђене активности

ФАЗА 3: ИЗРАДА ПРЕДЛОГА НАЦРТА СТРАТЕГИЈЕ

- Радионица за дефинисање ***општег циља, посебних циљева и мера*** заједно са индикаторима за мерење учинка
- Радионица за дефинисање активности Плана развоја културе

ФАЗА 4: СПРОВОЂЕЊЕ ЈАВНЕ РАСПРАВЕ

- Објављивање нацрта Плана на интернет презентацији Града
- Расписивање позива за јавну расправу
- Јавна презентација Нацрта стратегије
- Припрема Извештаја о спроведеној јавној расправи

ФАЗА 5: ПРИПРЕМА НАЦРТА СТРАТЕГИЈЕ ЗА УСВАЈАЊЕ

- Уношење коментара пристиглих путем мејла и са отвореног састанка
- Достављање припремљеног нацрта Плана надлежном телу на сагласност и припрему за усвајање на Скупштини Града

Процес консултација

- Током читавог процеса израде Плана неопходно је спроводити **консултације**. Консултације омогућавају:
 - ✓ транспарентан и недискриминаторан процес креирања Плана –
 - ✓ да се добију специфични подаци и побољша квалитет предложених решења
 - ✓ боље сагледавање потреба циљних група и заинтересованих страна
- **Циљ укључивања је да грађани дефинишу своје потребе, проблеме и изазове са којима сесусрећу, као и могућа решења која ће усмеравати рад у процесу израде Стратегије.**
- **Технике за спровођење консултација:**
 - ✓ Фокус групе
 - ✓ Анкета
 - ✓ Прикупљање писаних предлога

КО УЧЕСТВУЈЕ У ИЗРАДИ?

Квалитетан План треба да буде дело консензуса свих релевантних актера и мора да одражава реалне потребе, потенцијале и идентитет Града:

- Јавна управа и институције културе:
 - ✓ Град и градска одељења – кроз усвајање документа и расподелу буџета
 - ✓ Установе културе – као носиоци програма и чувари културног идентитета.
- Независна културна сцена и цивилни сектор - покрећу иновативне пројекте и привлаче младу публику
- Образовне и научне институције - кроз истраживања, пројекте и едукацију
- Привреда и креативне индустрије - могу улагати у културне програме, повезују културу и економију
- Шира јавност и грађани - укључивање грађана кроз анкету, могућност слања предлога е-маилом и учешће у дефинисању буџета за културу.

Садржина Плана

1. УВОД
2. ПЛАНСКИ ДОКУМЕНТИ, ПРАВНИ И ИНСТИТУЦИОНАЛНИ ОКВИР
3. ОПИС ПОСТОЈЕЋЕГ СТАЊА
4. ОПШТИ И ПОСЕБНИ ЦИЉЕВИ
5. МЕРЕ ЗА ПОСТИЗАЊЕ ЦИЉЕВА
6. ОКВИР ПРОГРАМСКОГ БУЏЕТА ЗА СПРОВОЂЕЊЕ АКЦИОНОГ ПЛАНА
7. ОКВИР ЗА ПРАЋЕЊЕ СПРОВОЂЕЊА, ВРЕДНОВАЊЕ УЧИНАКА И ИЗВЕШТАВАЊЕ
8. ПРИЛОЗИ

Улога чланова Радне групе

- Активно учешће
- Допринос експертизом и искуством
- Промоција учешћа јавности
- Достављање и обрада потребних података
- Заједнички рад са координатором израде Плана кад год је потребно

SWOT анализа

- **SWOT анализа** је једноставна, а корисна техника за разумевање унутрашњих карактеристика јединице локалне самоуправе (**снага и слабости**) и за идентификовање спољних фактора (**шанси**/могућности које су отворене за град и **претњи**) са којима се Град суочава.
- Израда *SWOT анализе* долази од почетних слова енглеских речи за: снаге (*strengths*), slabosti (*weaknesses*), могућности/ прилике/ шансе (*opportunities*) и претње (*threats*).

SWOT се заснива на одговору на питање „**Где смо ми сада?**“

и служи као полазна основа за идентификовање кључних проблема и посредно за дефинисање средњорочних и дугорочних циљева

SWOT анализа

- SWOT анализа је **алат** за планирање развоја, којим се сучељавају интерне снаге и слабости локалне заједнице са екстерним шансама и претњама.
- Комбинује процену јаких и слабих страна кроз анализу и оцену унутрашњих услова у заједници и података о окружењу, односно спољних фактора који утичу на функционисање заједнице.
- Градска управа треба да тежи да активира снаге, превазиђе слабости, искористи шансе и да се одбрани од претњи које успоравају развој културе у Граду.
- Омогућава доносиоцима одлука да сагледају да ли ће град бити у стању да реализује циљеве из стратегије и које ће препреке бити присутне.

S –CHAGE (Strengts)	W –СЛАБОСТИ (Weaknesses)
Упутство: Овде се уносе сопствене снаге и предности града Лесковца које га чине успешним, односно доприносе остварењу циљева у области културе. Питања: ✓ Које су предности и снаге града Лесковца у култури? ✓ Шта га чини успешним, односно доприноси остварењз циљева у области културе	Упутство: У ово поље се уносе ограничења, препреке, недостаци који отежавају граду Лесковцу да унапреди свој систем, односно оствари своје циљеве у области културе Питања: ✓ Која су то ограничења и препреке које отежавају Граду да унапреди свој систем, односно, да оствари своје циљеве у култури? ✓ Који су то недостаци?
О – ШАНСЕ (Opportunities)	Т – ПРЕТЊЕ (Threats)
Упутство: Овде се наводе повољне ситуације у окружењу које град Лесковац може да искористи за остварење својих циљева у области културе Питања: ✓ Које повољне ситуације у окружењу Град Лесковац може да искористи за остварење својих циљева у области?	Упутство: У ово поље се уносе неповољне ситуације у окружењу које могу потенцијално да угрозе остварење циљева у области културе Питања: ✓ Које су то неповољне ситуације у окружењу које могу потенцијално да угрозе остварење циљева у области културе? ✓ Који су фактори изван ваше контроле?

Могуће кључне области

- **Инфраструктурно унапређење**
- **Институционално повезивање и умрежавање**
- **Унапређење културно - историјске понуде**
- **Подстицање културних и креативних индустрија, културне разноликости, креативних израза**

Циљ и мере из Плана развоја Града

- Приоритетни циљ 3.1. Развити и унапредити културу и креативно стваралаштво
 - ✓ Обезбеђивање, изградња и адаптација радног, изведбеног и изложбеног простора установа културе;
 - ✓ Побољшање културно-историјске понуде Лесковаца кроз развој инфраструктуре културног наслеђа и валоризацију културно-историјског наслеђа;
 - ✓ Дигитализација културно-историјског наслеђа и савременог стваралаштва;
 - ✓ Побољшање доступности културног садржаја свим грађанима;
 - ✓ Мера савремене презентације културног наслеђа и савременог стваралаштва коришћењем напредних технологија;
 - ✓ Модернизација концепта јавних градских манифестација у култури
 - ✓ Подстицање културних и креативних индустрија, културне разноликости, креативних израза самосталних уметника и презентације форми савременог стваралаштва;
 - ✓ Обогаћење културне понуде и подизање квалитета садржаја и већа укљученост грађана, цивилног сектора и експертске и стручне јавности у област развоја културе и информисања;
 - ✓ Мапирање културних и креативних индустрија града Лесковаца;
 - ✓ Унапређивање и заштита ромске културе;
 - ✓ Доношење Стратегије културног развоја Града Лесковаца;
 - ✓ Очување и презентација културно историјског наслеђа припадника националне мањине.

- ✓ Формирање Савета за културу
- ✓ Микрофиловање архивске грађе
- ✓ Решавање имовинско правних односа установа у култури

Закључак

- План развоја културе града Лесковца 2026 –2030. представља заједнички документ Града, институција културе, удружења, независне сцене и јавности, усмерен ка стварању одрживог и инклузивног културног система.
- Успешност њене примене зависиће од сарадње и ангажовања свих актера који делују у области културе. Само заједничким учешћем могуће је остварити визију културног живота Града као отвореног, креативног и доступног свима.
- Кључни изазов биће реализација активности у условима ограничених ресурса, али то је уједно и прилика за нове modele сарадње и удруживања. Коначни исход зависиће од посвећености заједничке одговорности свих локалних чинилаца да културу утврде као један од стубова развоја града.